

ANALYSE, FORTOLKNING OG VURDERING PÅ HTX

Til danskeksamen er analyse, fortolkning og vurdering en af de faste valgmuligheder. Den tekst du skal analysere, fortolke og vurdere, er ofte fiktion fx noveller, filmklip, reklamer, kampagner, billeder mm. Vejledningen herunder er beregnet på fiktion og altså IKKE sagprosa (fx artikler, kronikker, debatudsendelser)

Opbygning

Indledning: Start opgaven med en kort indledning, hvor du introducerer emnet. Det kan gøres på mange måder: med en begrebsafklaring, et citat, et spørgsmål, et eksempel eller en problemstilling.

Hovedafsnit: Start analysen med at præsentere teksten, og lav en fokuseret læsning med hjælp fra trekantsmodellen. HUSK ikke at bruge punkterne som en tjekliste men fokuserer på det der er særligt for denne tekst.

Herefter er der to muligheder, og hvad du vælger er i høj grad et temperamentsspørgsmål, men for langt de fleste er version a den mest sikre:

- a. Lav analysen færdig ved at behandle de analysepunkter, du finder vigtige i forhold til teksten. Lav herefter en fortolkning, hvor analysen bliver foldet ud, og der bliver perspektiveret til andre tekster fra hæftet, nettet eller fra undervisningen. **Fordelene** ved denne opbygning er, at det er tydeligt, hvad der er analyse, og hvad der er fortolkning. **Ulemperne** ved denne opbygning er, at den kan virke slavisk opbygget, og man kan føle, at man gentager dig selv, hvilket man egentlig ikke gør – man fylder bare mere information på de forskellige analysepunkter.
- b. Flet analysen og fortolkningen: fold et punkt ud af gangen. Start med en tekstnær analyse og fortolk efterfølgende på den, fx: hvilken virkning har det, at fortælleren er en tredjepersonsfortæller. Gør et punkt færdigt inden du går videre til at analysere et andet punkt fra teksten, som du efterfølgende fortolker på osv. **Fordelene** ved denne opbygning er, at et punkt bliver færdigt af gangen, og opgaven virker mere sammenhængende. **Ulemperne** ved denne opbygning er, at det kan være utydeligt, hvad der er analyse, og hvad der er fortolkning. En anden ulempe er, at der er fare for, at ikke alle analysepunkter kommer med, fordi man kommer til at fordybe sig meget i en fortolkning og derfor ikke kommer videre. Derfor er det vigtigt at have en klar disposition, så man sikrer sig, at det hele kommer med.

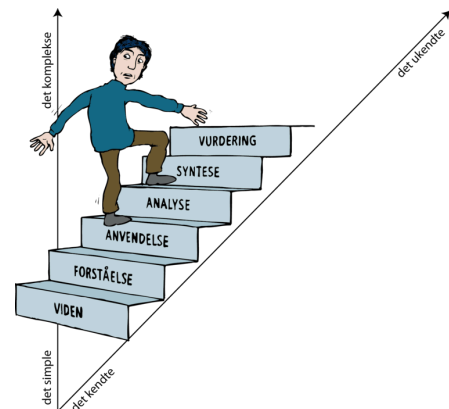
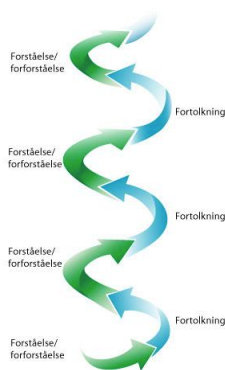
HUSK at dokumentere alle dine analyseresultater!! Det kan være ved teksthenvisninger, tidshenvisninger i videoklip eller korte citater mm.

Afrunding: I afslutningen skal man runde det emne af, som teksten og stilesættet lægger op til, og det er en god idé at vende tilbage til indledning, så der bliver samlet op på det fokus, du gav der. Det kan også være en idé at perspektivere frem i tid i forhold til emnet.

Det du skal vise i opgaven!

I opgaven skal du vise, at du kan overskue og forstå en tekst på et højt abstraktionsniveau. Du skal få din analyse og fortolkning til at hænge sammen (den hermeneutiske spiral) Når du analyserer og fortolker skal du betræde alle trin i Blooms taksonomi:

Viden: at kunne læse og gengive teksten

Forståelse: at kunne få øje på vigtige danskfaglige elementer i teksten såsom et særligt sprogbrug eller miljø

Anvendelse: at kunne udpege metoder, der kan anvendes fx aktantmodellen eller kommunikationsmodel

Analyse: at kunne skille teksten ad i mindre dele og påvise de ting, der er særlige ved netop denne tekst fx personkarakteristik eller fortælleforhold

Syntese: at kunne samle delene fra analysen og se hensigt og budskab med teksten, altså at fortolke analyseelementerne fra tidligere trappetrin

Vurdering: at kunne perspektivere til andre tekster, tidsperiode, forfatteren, genre, kommunikationssituation, medie, mm

Formalia:

- 3,5 – 4 sider á 2400 anslag (tegn inkl. mellemrum).
- Når der står, at du skal inddrage andre tekster, kan du nævne teksten eller forfatteren eksplicit i teksten, i en parentes efter du har brugt noget derfra eller i en fodnote, så læseren er sikker på, at det krav er blevet opfyldt.
- Skriv sammenhængende uden afsnitoverskrifter.
- Husk at have navn på opgaven.